

ธนาสุ ธนธิต 2549: รูปแบบการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย ปริญญาศิลปศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา) สาขาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา ประธานกรรมการที่ปรึกษา:
รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล, Ph.D. 491 หน้า
ISBN 974-16-2458-1

การฝึกวิชาชีพให้แก่คนพิการมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้คนพิการพึ่งพิงตนเองได้ การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอรูปแบบการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกายในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวิชาชีพประเภทงานทักษะฝีมือที่เหมาะสมกับคนพิการทางกายแต่ละลักษณะ 2) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการฝึกวิชาชีพประเภทงานทักษะฝีมือที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกวิชาชีพ และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ กระบวนการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนารูปแบบการฝึกวิชาชีพ จากแนวคิด- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสำรวจข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน จำนวน 80 คน และผู้เรียน จำนวน 384 คน ในศูนย์ฝึกวิชาชีพคนพิการทางกาย 2) การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกวิชาชีพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ผู้สอนและผู้เรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า คนพิการที่มีแขนทั้งสองข้างสามารถฝึกวิชาชีพได้ทุกประเภท ได้แก่ พาณิชยกรรม (คอมพิวเตอร์) ศิลปกรรม (หัตถกรรมและการฝีมือ) คหกรรม (ตัดเย็บเสื้อผ้า) และ อุตสาหกรรม (ช่างยนต์, ช่างไฟฟ้า, ช่างอิเล็กทรอนิกส์) ส่วนผู้เรียนที่มีแขนพิการข้างเดียวสามารถฝึกวิชาชีพได้เฉพาะพาณิชยกรรม (คอมพิวเตอร์) และศิลปกรรม (หัตถกรรมและการฝีมือ) เท่านั้น
2. รูปแบบการฝึกวิชาชีพประเภทงานทักษะฝีมือที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย มีองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการฝึกวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการฝึกวิชาชีพ ด้านการประเมินผลการฝึกวิชาชีพ และด้านการประกันคุณภาพการฝึกวิชาชีพ ทั้งนี้ควรเน้นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล และการมีระบบการประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับการฝึกวิชาชีพคนพิการ
3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้แก่ 1) การพัฒนาความพร้อมของสถานฝึกวิชาชีพให้มีมาตรฐานเอื้ออำนวยต่อการฝึกวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย ในด้านผู้สอน หลักสูตร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรสนับสนุนการพัฒนาคนพิการ การประเมินสมรรถภาพทางอาชีพ และการประกันคุณภาพการฝึกวิชาชีพ 2) การสนับสนุนด้านนโยบายจากภาครัฐ ในด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพคนพิการ การรณรงค์เพื่อสนับสนุนบทบาทของสถานประกอบการในการจ้างงาน การส่งเสริมทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ การสร้างความพร้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการรองรับภารกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในรูปแบบของการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชน (CBR) และ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทดแทนความพิการในการฝึกและปฏิบัติวิชาชีพ

